

هنجاریابی پرسشنامه معنای اجتماعی در رویدادهای زندگی (SMILES) در افراد دارای تجربه سوگ به دلیل بیماری کرونا

مریم احمدی منش^۱

علی رضایی شریف^۲

چکیده

هدف پژوهش حاضر هنجاریابی پرسشنامه معنای اجتماعی در رویدادهای زندگی (SMILES) در افراد دارای تجربه سوگ به دلیل بیماری کرونا بود. این پژوهش بر روی ۳۰۹ نفر که به روش نمونه‌گیری در دسترس انتخاب شده بودند و از بین افرادی که یکی از نزدیکان خود را به دلیل ابتلا به بیماری کرونا از دست داده بودند انجام شد. تحلیل داده‌ها با استفاده از همبستگی پیرسون، تحلیل عاملی تأییدی و ضریب آلفای کرونباخ و از طریق نرم‌افزارهای SPSS-22 و AMOS-23 تحلیل شدند. نتایج ضریب آلفای کرونباخ برای خرده‌مقیاس بی‌اعتباری اجتماعی (SI) با مقدار ۰/۹۴۱ و برای اعتبار اجتماعی (SV) با مقدار ۰/۹۱۷ و برای کل پرسشنامه با مقدار ۰/۸۳۵ گزارش شد. همچنین ضرایب گویه‌های پرسشنامه برای دو خرده‌مقیاس بی‌اعتباری اجتماعی (SI) بین ۰/۵۸۹ تا ۰/۸۶۲ و برای اعتبار اجتماعی (SV) بین ۰/۵۳۴ تا ۰/۸۹۹ قرار دارد که نشانگر روایی سازه این مقیاس است. همچنین نتایج نشان داد با توجه به مقدار شاخص‌های برازندگی تطبیقی (۰/۹۲۶)، شاخص توکر-لوئیس (۰/۹۱۷)، شاخص برازندگی فزاینده (۰/۹۲۷)، شاخص برازش تطبیقی مقصد (۰/۸۲۶)، شاخص برازش هنجار شده مقصد (۰/۷۸۵)، شاخص برازندگی ریشه خطای میانگین مجذورات تقریب (۰/۰۶۸) و شاخص نسبت خی دو به درجه آزادی (۲/۴۲) نشان می‌دهد مدل از برازش مناسبی برخوردار است. بین بی‌اعتباری اجتماعی با اعتبار اجتماعی (۰/۳۵۲-) حمایت اجتماعی (۰/۲۲۷-)، افسردگی (۰/۶۱۲)، اضطراب (۰/۵۱۰) و استرس (۰/۵۹۹) رابطه معناداری وجود دارد. همچنین بین اعتبار اجتماعی با حمایت اجتماعی (۰/۷۱۰)، افسردگی (۰/۴۷۵-)، اضطراب (۰/۵۹۷-) و استرس (۰/۶۴۳-) رابطه معناداری وجود دارد ($p < 0.01$) که این نتایج نشان می‌دهد مقیاس معنای اجتماعی در رویدادهای زندگی (SMILES) از روایی همگرایی مناسبی نیز برخوردار است.

واژه‌گان کلیدی: پرسشنامه معنای اجتماعی در رویدادهای زندگی (SMILES)، سوگ، بیماری کرونا، هنجاریابی.

۱- دانشجوی دکتری مشاوره دانشگاه محقق اردبیلی، اردبیل، ایران (نویسنده مسئول)

ahmadimanesmaryam@gmail.com

۲- دانشیار مشاوره دانشگاه محقق اردبیلی، اردبیل، ایران

مقدمه

رویداد نامطلوب زندگی مانند از دست دادن یکی از عزیزان نتایج نامطلوبی را برای افراد ایجاد می‌کند که سازگاری را با مشکل مواجه می‌کند (هولند ۱، ۲۰۱۶). پدیده سوگ ۲ از نظر واکنش - های روانی پیچیده‌ای که پس از تجربه مرگ عزیزان ایجاد می‌کند، حایز اهمیت است (مک - لاور، هوکر، اتکینس، ادانسیو و شولمن ۳، ۲۰۲۱). به طور کلی، سوگ شامل مجموعه‌ای از احساسات، افکار و رفتارهایی است که افراد در مواجهه با فقدان یا تهدید فقدان تجربه می‌کنند. ضمن طبیعی و فراگیر بودن پدیده سوگ در تمام جوامع انسانی، ابراز سوگ در افراد مختلف متفاوت است و افراد مختلف واقعیت فقدان و داغیدگی و پیامدهای آن را به شیوه‌های متفاوتی می‌پذیرند (هانایر ۴، ۲۰۲۱). سوگ گاهی منجر به ایجاد مشکلات روانشناختی مانند افسردگی، اضطراب، مشکلات خواب و واکنش‌های هیجانی می‌شود (هاروتونیان ۵، ۲۰۲۱). اما با توجه به شرایط فعلی جامعه جهانی و اپیدمی بیماری کرونا حتی سوگواری را نیز با مشکلاتی همراه کرده است. جدید بودن کروناویروس و سرعت بالای ابتلا به آن باعث شده است تا بیشتر مردم با ترس از مواجهه با بیماری، روزهای خود را سپری کنند؛ ترسی که در بسیاری از موارد باعث مشکلات روانی اجتماعی می‌شود. از جمله واکنش‌های روانی متداول می‌توان به فویبای کرونا (پتفربوم و نورس ۶، ۲۰۲۰)، اضطراب، افسردگی، اختلال در خواب، رفتار وسواسی و اختلال استرس پس از سانحه اشاره کرد؛ البته این‌ها فقط بخشی از حقایق در مورد کروناویروس است و این بیماری برخی از مسائل روان‌شناختی را نیز ایجاد می‌کند که شامل قرنطینه‌خانگی، اختلال در فعالیت‌های

1 Holland

2 mourn

3 McIvor, Hooker, Atkins, Athanasiou & Shulman

4 Hanauer

5 Harootunian

6 Pfefferbaum & North

روزانه، وسواس در مورد تمیزی و شست‌وشو، سوگواری غیرطبیعی برای مرگ عزیزان است (امسال، دیکسون و نریا، ۲۰۲۱). کروناویروس در بسیاری از کشورهای جهان شیوع پیدا کرده و جان بسیاری را گرفته است، به گونه‌ای که تا تاریخ امروز بیست و هشتم آوریل ۲۰۲۰ گزارش‌های وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی نشان می‌دهد در ایران ۹۲۵۸۴ نفر مبتلا شده و از این تعداد ۵۸۷۷ نفر فوت کرده‌اند؛ همچنین آمار افراد مبتلا به کروناویروس در جهان ۳ میلیون و ۱۰۶ هزار نفر گزارش شده که از این تعداد بیش از ۲۰۰ هزار نفر بر اثر آن جان باخته‌اند. متأسفانه آسیب این ویروس تنها به فوت فرد منتهی نمی‌شود؛ مسئله مهم دیگر خانواده این افراد است که اجازه مراسم سوگواری، تخلیه هیجانات و ابراز غم و ناراحتی را نداشته‌اند و تا مدت‌ها بعد از مرگ عزیز از دست رفته قرنطینه هستند و نمی‌توانند با خویشاوندان دیگر ارتباط داشته باشند. همچنین خانواده این افراد در زمانی که باید سوگواری کنند، امکان سوگواری ندارند یا ممکن است در طی دوران قرنطینگی دچار نشخوار فکری شوند (جوادی و سجادیان، ۱۳۹۹).

یکی از معیارهای درجه معنی‌دار شدن رویدادهای چالش برانگیز مقیاس معنای اجتماعی در رویدادهای زندگی ۲ (SMILES) است (بلت، هولند و نیمیر، ۲۰۱۹). این مقیاس این امر را مورد ارزیابی قرار می‌دهد که افراد تا چه اندازه با رویدادهای پر استرس زندگی خود را سازگار می‌کنند. این ابزار سازگاری را به لحاظ اجتماعی مورد بررسی قرار می‌دهد و معنا در زندگی را از این حیث مورد توجه قرار می‌دهد (بلت و همکاران، ۲۰۱۹). از دیدگاه ساخت‌گرایی اجتماعی (نیمیر، کلس و دنیس، ۲۰۱۴)، غم و اندوه در یک محیط پیچیده اجتماعی اتفاق می‌افتد، که در آن معنایی که یک فرد از دست می‌دهد تحت تأثیر ادراک و ورودی دیگران قرار می‌گیرد به

1 Amsalem, Dixon & Neria

2 The scale of social meaning in life events

3 Bellet & Neimeyer

4 Klass & Dennis

عبارتی نوع دیدگاه جامعه به مرگ، و شیوه‌های فرهنگی ابراز غم و اندوه می‌تواند به منزله نوعی تلاش فرد عزادار برای احترام به فرد از دست رفته باشد و از این جهت وی را تشویق کند یا از چنین تلاش‌هایی جلوگیری کند، و فرد از این جهت به نوعی بی‌احساسی مفرط و سرکوب درونی می‌رسد (دوکا، ۱، ۲۰۰۲؛ نیمر و جردن، ۲، ۲۰۰۲؛ نیمر، ۲۰۱۵). مطابق با چنین تصویری، حمایت و تعامل اجتماعی می‌تواند به نوعی منجر به ارتباط سازگار و ناسازگار بازمندگان با فوت عزیزان خود شوند (مورفی، چانگ و جانسون، ۳، ۲۰۰۲). از یک طرف، نشان داده شده است که حمایت اجتماعی با علائم افسردگی کمتر در بازمندگان همراه است (استروب، زچ، استروب و اباکومکین، ۴، ۲۰۰۵). بنابراین می‌توان گفت که، تعامل اجتماعی بسته به نوع شکلی که دارد، می‌تواند برای معنی‌سازی و سازگاری با سوگ مفید یا مضر باشد (اندرس، ۵، ۲۰۱۰).

با توجه به اپیدمی ویروس کوید-۱۹ و عدم امکان سوگواری برای بازمندگان متناسب با شرایط فرهنگی و همچنین درک این نکته که همراهی اجتماعی افراد موجب تسلی بازمندگان می‌شود و شرایط ایجاد شده به نوعی موجب کاهش حمایت اجتماعی افراد می‌شود و عدم هنجاریابی پرسشنامه معنای اجتماعی در رویدادهای زندگی در ایران، این پژوهش با هدف «بررسی هنجاریابی پرسشنامه معنای اجتماعی در رویدادهای زندگی (SMILES) در افراد دارای تجربه سوگ به دلیل بیماری کرونا» انجام گرفته است.

1 Doka,

2 Jordan

3 Murphy, Chung & Johnson

4 Stroebe, Zech, Stroebe, & Abakoumkin

5 Enders

روش پژوهش

روش پژوهش حاضر توصیفی از نوع همبستگی بود. جامعه آماری نیز افراد دارای تجربه سوگ به دلیل بیماری کرونا در شهر تهران بودند که از میان این افراد تعداد ۳۰۹ نفر به روش نمونه‌گیری در دسترس انتخاب شدند و پرسشنامه‌های معنای اجتماعی در رویدادهای زندگی، مقیاس حمایت اجتماعی ادراک شده و مقیاس کوتاه افسردگی، اضطراب و استرس به صورت بر خط در میان شرکت‌کنندگان توزیع شد.

ابزارهای پژوهش

پرسشنامه‌های معنای اجتماعی در رویدادهای زندگی (*SMILES*): این پرسشنامه توسط بلت و همکاران (۲۰۱۹)، طراحی و دارای ۲۴ گویه است. این پرسشنامه دارای دو زیر مؤلفه بی‌اعتباری اجتماعی و اعتبار اجتماعی است. همچنین پایایی این پرسشنامه برای مؤلفه بی‌اعتباری اجتماعی ۰/۹۱ و برای اعتبارسنجی اجتماعی ۰/۸۴ به دست آمده است. همچنین در این پژوهش نیز، نتایج ضریب آلفای کرونباخ برای خرده مقیاس بی‌اعتباری اجتماعی (*SI*) با مقدار ۰/۹۴۱ و برای اعتبار اجتماعی (*SV*) با مقدار ۰/۹۱۷ و برای کل پرسشنامه با مقدار ۰/۸۳۵ نشان داد که این مقیاس از اعتبار مناسبی برخوردار است.

مقیاس چند بعدی حمایت اجتماعی ادراک شده ۱ (*MSPSS*): این پرسشنامه توسط زیمن (۱۹۹۸)، طراحی شده و دارای ۱۲ گویه است. شیوه پاسخگویی به این مقیاس نیز در یک طیف ۷ درجه‌ای (کاملاً مخالفم=۱ تا کاملاً موافقم=۷) است. نمره بین ۱۲ تا ۲۴ نشان دهنده حمایت اجتماعی ادراک شده کم، نمره بین ۲۴ تا ۳۶ حمایت اجتماعی ادراک شده متوسط و نمره بالاتر

از ۳۶ حمایت اجتماعی ادراک شده در فرد زیاد است. برآور و همکاران (۲۰۰۸) پایایی درونی این ابزار را در یک نمونه ۷۸۸ نفری از جوانان دبیرستان با استفاده از آلفای کرونباخ، ۹۰ تا ۸۶ درصد برای خرده مقیاس های این ابزار و ۸۶ درصد برای کل ابزار گزارش نموده اند. سلیمی و همکاران ضریب آلفای کرونباخ سه بعد حمایت اجتماعی دریافت شده از سوی خانواده، دوستان و افراد مهم زندگی را به ترتیب ۸۹ درصد، ۸۶ درصد و ۸۲ درصد ذکر نموده اند. در این پژوهش نیز ضریب آلفای کرونباخ برای کل پرسشنامه ۰/۸۴ به دست آمده است.

مقیاس کوتاه افسردگی، اضطراب و استرس ۱ (DASS-21): این مقیاس توسط لایونند و لایونند (۱۹۹۵) طراحی و دارای ۲۱ عبارت است که هر یک از سازه‌های روانی افسردگی، اضطراب و استرس را توسط ۷ عبارت مختلف مورد ارزیابی قرار می‌دهد. صاحبی و همکاران (۱۳۸۴)، این پرسشنامه را در نمونه ایرانی هنجاریابی کردند. لایونند و لایونند (۱۹۹۵)، پایایی این مقیاس را با استفاده از ضریب آلفای کرونباخ برای افسردگی ۰/۹۵، اضطراب ۰/۹۰ و استرس ۰/۹۳ و برای کل آزمون ۰/۹۷ گزارش کردند. در این پژوهش نیز ضریب آلفای کرونباخ برای کل پرسشنامه ۰/۹۵ به دست آمده است.

یافته‌ها

در این مطالعه ۳۰۹ نفر حضور داشتند که از این تعداد ۲۰۷ نفر (۶۷٪) زن و ۱۰۲ نفر (۳۳٪) مرد بودند و میانگین سنی آنان ۳۹/۰۳ با انحراف استاندارد ۷/۵۲ بود. همچنین نتایج ضریب آلفای کرونباخ برای خرده مقیاس بی‌اعتباری اجتماعی (SI) با مقدار ۰/۹۴۱ و برای اعتبار اجتماعی (SV) با مقدار ۰/۹۱۷ و برای کل پرسشنامه با مقدار ۰/۸۳۵ نشان داد.

جدول ۱: نتایج تحلیل عاملی تأییدی

گویه	ضریب	سطح معناداری
۱. من نگران هستم که اگر این اتفاق را با دیگران به اشتراک بیشتری بگذارم افراد ممکن است نگاه متفاوت تری به من داشته باشند.	۰/۷۳۶	۰/۰۰۱
۲. اینکه افراد بتوانند درک کنند که چقدر این سوگ برایم سخت بوده است مشکل دارم.	۰/۷۸۴	۰/۰۰۱
۴. من تمایل دارم در مورد این رویداد صحبت کنم، اما فکر نمی‌کنم دیگران درک کنند.	۰/۶۵۷	۰/۰۰۱
۵. این رویداد بسیار پیچیده تر از آن است که در مورد آن بتوان صحبت کرد.	۰/۵۸۹	۰/۰۰۱
۷. از به اشتراک گذاشتن داستان این واقعه با دیگران خودداری می‌کنم تا از انتقاد و قضاوت آن‌ها جلوگیری کنم.	۰/۷۰۱	۰/۰۰۱
۸. جزئیات این حادثه را برای خودم نگه می‌دارم.	۰/۷۷۱	۰/۰۰۱
۱۰. وقتی با دیگران در مورد این رویداد صحبت می‌کنم احساس فاصله بیشتری از آن‌ها می‌کنم.	۰/۷۱۲	۰/۰۰۱
۱۲. هیچکس واقعاً متوجه معنای این واقعه برای من نمی‌شود.	۰/۷۱۰	۰/۰۰۱
۱۴. احساس می‌کنم که نقش من در این رویداد اغلب توسط افراد دیگر اشتباه فهمیده می‌شود.	۰/۷۲۳	۰/۰۰۱
۱۵. بعد از صحبت کردن با افراد دیگر در مورد آن حادثه احساس سردرگمی بیشتری می‌کنم.	۰/۷۴۴	۰/۰۰۱
۱۷. از زمان وقوع این رویداد احساس ناراحتی بیشتری در کنار مردم می‌کنم.	۰/۸۶۲	۰/۰۰۱
۱۸. فقط اگر بعضی از جزئیات این حادثه را کنار بگذارم، برای دیگران منطقی است.	۰/۶۲۸	۰/۰۰۱
۲۰. نمی‌خواهم با صحبت کردن در مورد این رویداد بار دیگران را سنگین کنم.	۰/۶۸۸	۰/۰۰۱
۲۲. از زمان وقوع این حادثه، احساس می‌کنم مانند گذشته با افراد دیگر سازگاری ندارم.	۰/۶۸۴	۰/۰۰۱
۲۴. بعد از این حادثه افراد کمی هستند که بتوانم به آن‌ها اعتماد کنم.	۰/۷۹۰	۰/۰۰۱
۳. صحبت کردن با افراد در مورد این حادثه به شفاف شدن این شرایط کمک می‌کند.	۰/۶۹۷	۰/۰۰۱
۶. مطرح کردن آنچه اتفاق افتاده به حل وضعیت کمک می‌کند.	۰/۷۶۴	۰/۰۰۱
۹. صحبت کردن در مورد این رویداد به من کمک کرده است تا بتوانم اتفاقات رخ داده را درک کنم.	۰/۷۲۷	۰/۰۰۱
۱۱. معتقدم که وقتی این حادثه را به مردم می‌گویم، آن‌ها احساس نزدیکی بیشتری به من می‌کنند.	۰/۸۳۱	۰/۰۰۱
۱۳. افراد دیگر دیدگاه‌های مفیدی در مورد این رویداد با من در میان گذاشته‌اند.	۰/۸۹۹	۰/۰۰۱
۱۶. به اشتراک گذاشتن داستان من در مورد این رویداد باعث ترحم بیشتر دیگران نسبت به من شده است.	۰/۸۳۹	۰/۰۰۱

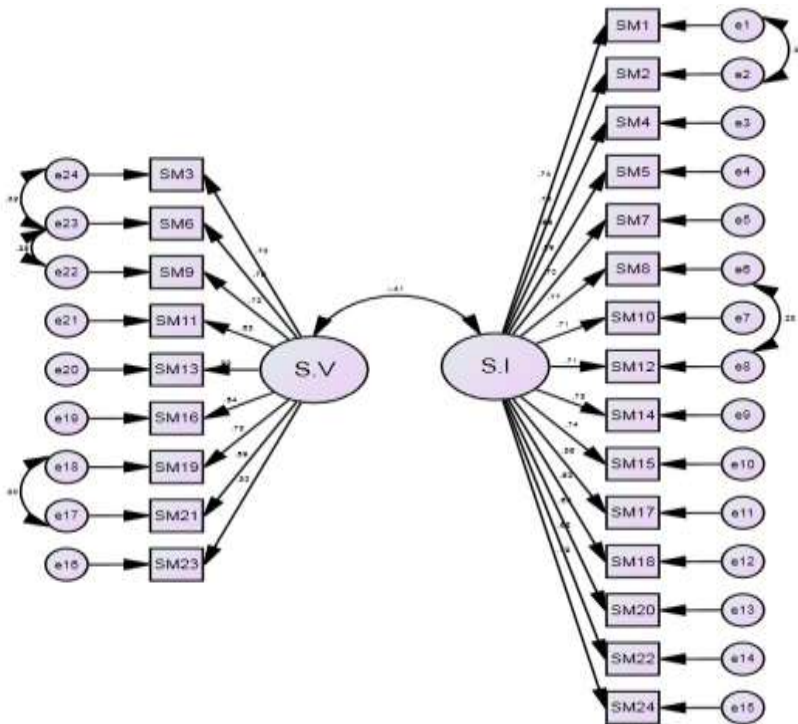
۰/۷۲۰	۰/۰۰۱	۱۹. دیگران با شنیدن صحبت‌های من در مورد این رویداد می‌توانند چیزهای ارزشمندی یاد بگیرند.
۰/۵۸۸	۰/۰۰۱	۲۱. به راحتی داستان خصوصی‌ام از این واقعه را با دیگران به اشتراک گذاشته‌ام.
۰/۵۳۴	۰/۰۰۱	۲۳. نحوه برخورد من با این رویداد مثالی مثبت برای دیگران در زندگی من بوده است.

همانطور که در جدول فوق قابل مشاهده است، ضرایب گویه‌های پرسشنامه برای دو خرده

مقیاس بی‌اعتباری اجتماعی (SI) بین ۰/۵۸۹ تا ۰/۸۶۲ و برای اعتبار اجتماعی (SV) بین ۰/۵۳۴ تا

۰/۸۹۹ قرار دارد که با توجه به سطح معناداری آن‌ها که کمتر از ۰/۰۵ است این مقدار معنادار

است و نشان از روایی سازه این مقیاس است. شکل مدل به صورت زیر است:

شکل ۱: مدل تجربی پژوهش

جدول ۲: شاخص‌های برازش تحلیل عاملی تأییدی

χ^2	P	χ^2/df	GFI	RMSEA	RFI
۵۹۵/۹۹	۰/۰۰۱	۲/۴۲	۰/۸۵۳	۰/۰۶۸	۰/۸۶۷
CFI	TLI	IFI	NFI	PNFI	PCFI
۰/۹۲۶	۰/۹۱۷	۰/۹۲۷	۰/۸۸۱	۰/۷۸۵	۰/۸۲۶

در مدل اولیه، مدل برازش مطلوبی نداشت و برای همین منظور از شاخص بهبود برقراری کوواریانس بین مقادیر خطا که توسط نرم‌افزار ارائه شده بود استفاده شد که نتایج آن نشان داد مقدار شاخص‌های برازندگی تطبیقی (۰/۹۲۶)، شاخص توکر-لوییس (۰/۹۱۷)، شاخص برازندگی فزاینده (۰/۹۲۷)، شاخص برازش تطبیقی مقتصد (۰/۸۲۶)، شاخص برازش هنجار شده مقتصد (۰/۷۸۵)، شاخص برازندگی ریشه خطای میانگین مجذورات تقریب (۰/۰۶۸) و شاخص نسبت خنثی دو به درجه آزادی (۲/۴۲) نشان می‌دهد مدل از برازش مناسبی برخوردار است.

جدول ۳: نتایج میانگین و ضریب همبستگی بین متغیرهای پژوهش

متغیرها	۱	۲	۳	۴	۵	میانگین و انحراف استاندارد
۱	۱					۳۸/۴۹±۱۳/۱۹
۲	-۰/۳۵۲**	۱				۳۱/۵۳±۷/۸۲
۳	-۰/۲۲۷**	۰/۷۱۰**	۱			۴۰/۱۱±۶/۱۶
۴	۰/۶۱۲**	-۰/۴۷۵**	-۰/۳۴۰**	۱		۶/۱۰±۵/۳۵
۵	۰/۵۱۰**	-۰/۵۹۷**	-۰/۴۷۶**	۰/۷۰۲**	۱	۳/۴۸±۳/۸۵
۶	۰/۵۹۹**	-۰/۶۴۳**	-۰/۴۷۱**	۰/۸۲۹**	۰/۸۷۶**	۷/۲۱±۵/۱۶

$$p < ۰/۰۵ \text{ و } p < ۰/۰۱ **$$

* راهنمای جدول: ۱: بی‌اعتباری اجتماعی، ۲: اعتبار اجتماعی، ۳: حمایت اجتماعی، ۴: افسردگی، ۵: اضطراب، ۶: استرس.

بر اساس نتایج جدول فوق، بین بی‌اعتباری اجتماعی با اعتبار اجتماعی (-۰/۳۵۲) حمایت اجتماعی (-۰/۲۲۷)، افسردگی (۰/۶۱۲)، اضطراب (۰/۵۱۰) و استرس (۰/۵۹۹) رابطه معناداری

وجود دارد. همچنین بین اعتبار اجتماعی با حمایت اجتماعی (۰/۷۱۰)، افسردگی (۰/۴۷۵-)، اضطراب (۰/۵۹۷-) و استرس (۰/۶۴۳-) رابطه معناداری وجود دارد ($p < 0/01$) که این نتایج نشان می‌دهد مقیاس معنای اجتماعی در رویدادهای زندگی (SMILES) از روایی همگرایی مناسبی برخوردار است. همچنین همبستگی معنادار بین مؤلفه‌های مقیاس معنای اجتماعی در رویدادهای زندگی (SMILES) تأییدی بر روایی این مقیاس است.

بحث و نتیجه‌گیری

این پژوهش با هدف «هنجار‌یابی پرسشنامه معنای اجتماعی در رویدادهای زندگی (SMILES) در افراد دارای تجربه سوگ» به دلیل بیماری کرونا» انجام گرفته بود که نتایج حاصل از این پژوهش نشان داده است که، روایی و پایایی این مقیاس در نمونه انجام شده مورد تأیید است و این مقیاس از روایی و پایایی خوبی برخوردار است.

در این پژوهش روایی مقیاس معنای اجتماعی در رویدادهای زندگی با استفاده از ضریب آلفای کرونباخ مورد بررسی قرار گرفت که، ضریب آلفای کرونباخ برای خرده مقیاس بی‌اعتباری اجتماعی ۰/۹۴۱ و برای اعتبار اجتماعی ۰/۹۱۷ و برای کل پرسشنامه ۰/۸۳۵ گزارش شده است که، نشان داد که این مقیاس از اعتبار مناسبی برخوردار است. همچنین ضرایب گویه‌های پرسشنامه برای دو خرده مقیاس بی‌اعتباری اجتماعی بین ۰/۵۸۹ تا ۰/۸۶۲ و برای اعتبار اجتماعی بین ۰/۵۳۴ تا ۰/۸۹۹ قرار دارد که با توجه به سطح معناداری آن‌ها که کمتر از ۰/۰۵ است این مقدار معنادار است و نشان از روایی سازه مناسب برای این مقیاس است. همچنین با توجه به اینکه، شاخص‌های برازندگی تطبیقی (CFI)، برازندگی هنجار شده (NFI)، برازندگی نسبی (RFI)، شاخص توکر-لوویس (TLI)، شاخص برازندگی فزاینده (IFI) و نیکویی برازش (GFI)

هرچقدر بالاتر از ۰/۹۰ و نزدیک به یک باشند بیانگر برازش مطلوب الگو است. همچنین شاخص برازش تطبیقی مقتصد (*PCFI*) و شاخص برازش هنجار شده مقتصد (*PNFI*) بیشتر از ۰/۵۰ باشند مدل برازندگی خوبی دارد. هرچند برای بررسی نیکویی برازش معمولاً از شاخص مجذور خی $(CMIN = \chi^2)$ استفاده می‌شود ولی مجذور خی با افزایش حجم نمونه و درجه آزادی ارتباط دارد. به همین خاطر هو و بنتلر ۱ (۱۹۹۹) استفاده از شاخص برازندگی ریشه خطای میانگین مجذورات تقریب (*REMSEA*) را توصیه کرده‌اند. همچنین عنوان شده که اگر شاخص نسبت خی دو به درجه آزادی (*CMIN/DF*) کمتر از ۳ باشد می‌تواند نشان از برازش الگو باشد. به اعتقاد شرمه-انجل، موسبورگر و مولر ۲ (۲۰۰۳) مقادیر ریشه خطای میانگین مجذورات تقریب (*REMSEA*) بین صفر تا ۰/۰۵ بیانگر برازش خوب و ۰/۰۵ تا ۰/۰۸ بیانگر برازش قابل قبول است. با توجه به این توضیحات، نتایج مقدار شاخص‌های برازندگی تطبیقی، شاخص توکر-لوئیس، شاخص برازندگی فزاینده، شاخص برازش تطبیقی مقتصد، شاخص برازش هنجار شده مقتصد، شاخص برازندگی ریشه خطای میانگین مجذورات تقریب و شاخص نسبت خی دو به درجه آزادی (۲/۴۲) می‌توان گفت، مدل از برازش مناسبی برخوردار است. همچنین در خصوص همگرایی پرسشنامه معنای اجتماعی در رویدادهای زندگی با پرسشنامه حمایت اجتماعی ادراک شده و مقیاس اضطراب، افسردگی و استرس نتایج نشان داده است که، بین بی‌اعتباری اجتماعی با اعتبار اجتماعی، حمایت اجتماعی، افسردگی، اضطراب و استرس رابطه معناداری وجود دارد. همچنین بین اعتبار اجتماعی با حمایت اجتماعی، افسردگی، اضطراب و استرس رابطه معناداری وجود دارد، که این نتایج نشان می‌دهد مقیاس معنای اجتماعی در رویدادهای زندگی (*SMILES*) از روایی همگرایی مناسبی برخوردار است. همچنین همبستگی معنادار بین مؤلفه‌های

1 Hu & Bentler

2 Schermelleh-Engel, Moosbrugger & Müller

مقیاس معنای اجتماعی در رویدادهای زندگی تأییدی بر روایی این مقیاس است. با توجه به نتایج به دست آمده می‌توان ادعا کرد که این مقیاس از روایی و پایایی مناسبی برخوردار است و می‌توان جهت سنجش معنای اجتماعی در رویدادهای زندگی از این مقیاس استفاده کرد.

منابع

- ۱) جوادى، محمدحسین؛ سجادیان، مریم (۱۳۹۹). پاندمی کروناویروس عاملی برای سوگ تأخیری در بازماندگان: نامه به سردبیر. علوم پزشکی اراک، ۲۳ (۱)، ۷-۲.
- 2) Amsalem, D., Dixon, L. B., & Neria, Y. (2021). The coronavirus disease 2019 (COVID-19) outbreak and mental health: current risks and recommended actions. *JAMA psychiatry*, 78(1), 9-10.
- 3) Bellet, B. W., Holland, J. M., & Neimeyer, R. A. (2019). The Social Meaning in Life Events Scale (SMILES): A preliminary psychometric evaluation in a bereaved sample. *Death studies*, 43(2), 103-112.
- 4) Doka, K. J. (2002). *Disenfranchised grief: New directions, challenges, and strategies for practice*. Research PressPub.
- 5) Enders, C. K. (2010). *Applied missing data analysis*. Guilford press.
- 6) Holland, J. M., Currier, J. M., Coleman, R. A., & Neimeyer, R. A. (2010). The Integration of Stressful Life Experiences Scale (ISLES): Development and initial validation of a new measure. *International Journal of Stress Management*, 17(4), 325.
- 7) Hu, L. T., & Bentler, P. M. (1999). Cutoff criteria for fit indexes in covariance structure analysis: Conventional criteria versus new alternatives. *Structural equation modeling: a multidisciplinary journal*, 6(1), 1-55.
- 8) Hanauer, D. I. (2021). Mourning writing: A poetic autoethnography on the passing of my father. *Qualitative Inquiry*, 27(1), 37-44.
- 9) Harootunian, H. (2021). 8. Memory, Mourning, and National Morality: Yasukuni Shrine and the Reunion of State and Religion in Postwar Japan. In *Nation and Religion* (pp. 144-160). Princeton University Press.
- 10) Murphy, S. A., Chung, I. J., & Johnson, L. C. (2002). Patterns of mental distress following the violent death of a child and predictors of change over time. *Research in nursing & health*, 25(6), 425-437.
- 11) McIvor, D. W., Hooker, J., Atkins, A., Athanasiou, A., & Shulman, G. (2021). Mourning work: Death and democracy during a pandemic. *Contemporary Political Theory*, 20(1), 165-199.
- 12) Neimeyer, R. A., Klass, D., & Dennis, M. R. (2014). A social constructionist account of grief: Loss and the narration of meaning. *Death studies*, 38(8), 485-498.

- 13) Neimeyer, R. A., & Jordan, J. R. (2002). Disenfranchisement as empathic failure: Grief therapy and the co-construction of meaning. KJ Doka (Ed.), *Disenfranchised grief: new challenges, strategies and directions*.
- 14) Neimeyer, R. A. (Ed.). (2015). *Techniques of grief therapy: Assessment and intervention*. Routledge.
- 15) Pfefferbaum, B., & North, C. S. (2020). Mental health and the Covid-19 pandemic. *New England Journal of Medicine*, 383(6), 510-512.
- 16) Schermelleh-Engel, K., Moosbrugger, H., & Müller, H. (2003). Evaluating the fit of structural equation models: Tests of significance and descriptive goodness-of-fit measures. *Methods of psychological research online*, 8(2), 23-74.